

LÉGY RÉSZESE EGY
NAGY TÖRTÉNETNEK!

TRASTEVERE PROJEKT

FIATALOK MOZGALMA FERENC PÁPA **LAUDATO SI'** (ÁLDOTT LÉGY)
KEZDETÜ ENCIKLIKÁJÁNAK SZELLEMÉBEN:
GONDOSKODJUNK KÖZÖS OTTHONUNKRÓL!

P I A R I S T A
PEDAGÓGIAI MEGÚJULÁS

„Közös otthonunk megvédésének sürgető kihívása magában foglalja azt az igyekezetet is, hogy az egész emberi családot egyesítsük a fenntartható és átfogó fejlődés keresésében, mivel tudjuk, hogy a dolgokon lehet változtatni. [...] Az emberiségnek megvan még a képessége, hogy együttműködjön közös otthonunk építésében. [...]”

A fiatalok változtatást követelnek tőlünk. Azt kérdezik, hogyan lehet jobb jövő építésén fáradozni, ha nem gondolunk a környezet válságára és a kirekesztettek szenvedéseire.”

(Laudato si' 13)

A **nevelés** eredménytelen lesz, erőfeszítései pedig hiábavalóak, ha nem törekszünk arra is, hogy új módon gondolkodjunk **az életről, a társadalomról és a természethez fűződő kapcsolatunkról.**

Minden felnőttet segítségül hívunk, aki szakmai tapasztalatával és emberi természetével megajándékoz minket **hogy fiataljaink egy összetartóbb és békésebb világ építői lehessenek!**

**Ferenc pápa:
Kedves Fivéreim és Nővéreim!**

Meggyőződésem, hogy manapság a gyermekeknek és fiataloknak olyan életre van szükségük, amely reményt ad nekik, és keresi a szépet, a jót, az igazat, a másokkal való közösséget, hogy együtt növekedjünk... **Ezért meg kell hallanunk őket! Oda kell figyelniük a gyermekekre és fiatalokra!**

Kedves Gyermekek! Kedves Fiatalok! Nem élhetünk úgy, hogy nem nézünk szembe a kihívásokkal, s nem vállaljuk el a küzdelmet. Ne csak a „pálya széléről” figyeljétek az életet! Hívjátok fel a figyelmet a problémákra! **Csapjatok zajt! Ti indítjátok el a társadalmi változást!**

„**Csak lehetőséget kell teremtenünk, és a fiatalok megváltoztatják a világot.**”

Kedves Pedagógusok!

Az iskolát minél inkább gyermekközpontúvá kell tennünk. **A fiataloknak önállóságot és főszerepet kell kapniuk**, hogy mindannyian növekedhessenek, belülről, egy élettel teli közösség tagjaként, közös célok mentén.

Ebben az új működési formában a felnőtteknek hátrébb kell lépniük, kevesebb irányító beszéddel és több személyes odafigyeléssel kapcsolódva a gyermekekhez és fiatalokhoz, hogy egyéni képességeik és adottságaik mentén fejlődjenek. Hallgassuk meg a fiatalokat! A nevelés túlmutat az oktatáson. A mi feladatunk, hogy teret és olyan feltételeket teremtsünk számukra, amelyek között változást eredményező programokat hozhatnak létre. Bízunk bennünk, ne féljünk! Meglepetést fognak okozni nekünk!

Giuseppe Versaldi bíboros,
a vatikáni Katolikus Nevelésügyi Kongregáció vezetője

Kedves Gyermekek, Kedves Fiatalok!

Nyissátok ki bátran szíveteket! Nézzetek körbe akár a közvetlen, akár távolabbi környezetetekben, és engedjétek, hogy amit láttok, hatással legyen rátok! Lépjétek: értsétek meg, hogy a rászoruló emberek milyen társadalmi és ökológiai környezetben élnek; legyetek kreatívak, kritikusak, és cselekedjétek! Ne elégedjétek meg saját jóléteketekkel, nézzétek azt is, milyen jót tehetnétek másokkal! **Bízzatok magatokban!**

Épp ezért szíveteket, elméteket és kezeiteket összekapcsolva cselekedjétek! Elkötelezettek működjétek együtt, versengés nélkül egészítsétek ki egymást. Legyetek együtt érzők másokkal, és hozzatok létre egyéni, társadalmi és környezeti változást!

Végül pedig arra biztatlak benneteket, osszátok meg történeteiket, másokat is inspirálva ezzel, és így mindenki látja majd, hogyan változtatjátok meg a világot.

Angelo Vincenzo Zani érsek,
a vatikáni Katolikus Nevelésügyi Kongregáció titkára

MIRŐL VAN SZÓ?

Változási tervek közös kidolgozásáról és megvalósításáról, melyek középpontjában a Laudato si', a Fenntartható Fejlődési Célok és a velük járó kihívások felvállalása állnak.

Miért éppen Trastevere?

A Tevere a Rómát átszelő Tiberisz folyó olasz neve. A Tiberiszen túli szegény városrész a Trastevere, ahol **Kalazanci Szent József** felkarolta a nincstelen gyerekeket: a **Szent Dorottya-plébánián** működő iskolát átvette és ingyenessé tette, ezáltal pedig elindította azt a folyamatot, amely oda vezetett, hogy Európa minden országában bevezették a kötelező, ingyenes közoktatást. Egy bátor ember kezdeményezése az egész világot megváltoztatta!

MI A CÉLUNK?

**Hogy válaszoljunk egy sürgető hívásra.
Hogy a gyermekek és a fiatalok szembenézzenek a kihívással.**

„Az emberi és a természeti környezet együtt károsodik, és a bolygónak ez a romlása a legsebezhetőbb embereket sújtja. [...] A teremtett világgal való törődésre szóló sürgető hívás és kihívás felszólítást jelent az egész emberiségnek, hogy fenntartható és átfogó fejlődésen munkálkodjon.”
(Ferenc pápa és Bertalan ökömenikus pátriárka, 2017.)

Ferenc pápa így buzdít:

„Igen nemes dolog, ha valaki vállalja a teremtéssel való törődés kötelességét mindennapi apró tettek által; és csodálatos, hogy a nevelés képes rávenni ezekre, olyannyira, hogy életstílussá váljanak.”

(Laudato si' 123.)

Ferenc pápa és Bertalan ökömenikus pátriárka 2017. szeptember 1-jén kelt közös üzenete szerint „igen fontos, hogy meghalljuk a föld kiáltását, és figyelmet fordítsunk a társadalom peremére szorultak szükségleteire.” Majd hozzátesszik: „Nem lehetséges igazi és tartós megoldás az ökológiai válságra és az éghajlatváltozásra, hacsak válaszunk nem lesz összehangolt és kollektív, hacsak felelősségünk nem lesz egymás közt megosztott és elszámoltatható.”

**Összefogunk
egy jobb
világért!**

A kihívásokra **felelősséggel, gazdag képzelőerővel, együttműködve és elköteleződéssel** szeretnénk válaszolni az iskola oldaláról, minden intézményből, minden osztályteremből és csoportból. A fiatalokkal együtt szeretnénk a változást létrehozni. Ám nem úgy, hogy mi mondjuk meg nekik, mit csináljanak, hanem úgy, hogy **megerősítjük bennük a problémák iránti érzékenységet, majd támogatjuk őket abban, hogy közösen megvalósítható és tartós megoldásokat dolgozzanak ki, melyeket aztán mindannyiunkkal megosztanak – s így inspirálhatnak másokat is.**

Általuk mozgalom indulhat közös otthonunk megújításért, az emberek igazabb megbecsüléséért. E mozgalom tele lesz eredetiséggel, és mentesnek kell lennie minden rombolástól, csalárdságtól, korrupciótól, a felnőttek és a kapitalizmus világának minden ártó összetevőjétől. **A fiatalok átalakítják környezetüket, és történeteik ezrei mesélnek majd e változásról.** Épp ezért minden egyes iskolánk diákjait hívjuk: nevezetek meg jó célokat, s kreatívan és egymással együttműködve dolgozzatok elérésükért, a Trastevere-projekt szellemében, a „Design for Change” mozgalom módszertanát követve!

HOGYAN?

A TERVEZŐ GONDOLKODÁS (DESIGN THINKING) SEGÍTSÉGÉVEL

**DESIGN for
CHANGE**

Mit jelent a „Design for Change”?

A DfC az indiai Kiran Bir Sethi által kidolgozott módszertan (lásd: <https://www.dfeworld.com/SITE>). Ennek mentén haladva a diákok könnyen válhatnak kezdeményezőkké és elkötelezetteké az emberek, közösségeik és környezetük megváltoztatására és fejlesztésére. Lényege egyszerű: megérezzük, azonosítjuk egy adott közösségen belül a problémákat, és hittel, társainkkal együtt, projektekben megoldást találunk rájuk. Minden projekt négy egyszerű lépésből áll, melyek elvezetik a fiatalokat személyes, társas és környezeti valóságuk megváltoztatásához:

- **1. „Érezd át a szükségleteket és problémákat!”**
- **2. „Képzeld el és tervezz meg lehetséges fejlesztéseket!”**
- **3. „Cselekedj: tedd a változást valósággá!”**
- **4. „Oszd meg másokkal is a történetet, így ösztönözve társaidat!”** A projektek tagjai tágas, a fiatalokból álló hálózatot alkothatnak, mellyel az egész világot megváltoztathatják.

- **kritikai gondolkodás**
- **kreativitás**
- **együttműködés**
- **kommunikáció**

Ha minden résztvevő rendelkezik e képességekkel, ha hisz magában és társaiban, sok ember életét fogja megváltoztatni. A gyermekek és fiatalok így visszaszoríthatják intézményeikben, városaikban a rosszat, csökkenthetik vagy teljesen felszámolhatják az iskolai erőszakot, véget vethetnek osztálytársaik kirekesztésének, segíthetnek az elesetteken, újrahasznosíthatják a szemetet, energiatakarékos életet támogathatnak, takarékoskodhatnak a vízzel, egészséges táplálkozást terjeszthetnek.

Módszertani lépések

Látogass el a <https://trastevere.piarista.hu/> portálra!

1. Érezd át

Középpontban a szíved! :) **A szíveddel...**

...érezlelj, figyelj, elemezz!

Felfedezzük a környezetünket.

Az osztálytermet, az iskolát, a környéket, a várost...

Megpróbáljuk megérteni mindazt, mi van.

Vitatkozunk, a problémák közepéig ássuk magunkat. Figyelünk egymásra. Próbálunk belehelyezkedni mások helyzetébe.

Megyegyezésre jutunk,

hogyan melyik problémával foglalkozunk, melyiket szeretnénk megoldani.

Bevonjuk az érintetteket.

Megkérdezzük őket, kutatunk, hogy megismerjük és megértjük a nehézségek valódi okait.

1. Mit tudunk a környezetről?
2. Rendszerezjük az információkat!
3. Összpontosítsunk a cselekvésre!
4. Válasszunk egy világos fókuszot!
5. Jussunk megértésre!
6. Foglaljuk össze, mit tanultunk!
7. Fogalmazzunk meg kihívást magunk számára!

2. Képzeld el és tervezd meg!

Középpontban az értelméd és akaratod! :) **Középpontban az értelméd és akaratod! :) Indítsd be a motort: találjátok ki, hogyan oldjátok meg a problémát! Ez a kreativitás és az együttműködés.**

Indítsd be a motort: találjátok ki, hogyan oldjátok meg a problémát! Ez a kreativitás és az együttműködés.

Kreatívan, rengeteg ötletet felvetünk.

Jelentős hatást szeretnénk gyakorolni, amely által annyi embernek segítünk, amennyinek csak tudunk, és ezzel tartós változást érünk el.

Összekapcsoljuk, és továbbgondoljuk ötleteinket.

Együttműködünk, közösen alkotunk.

Az ötletet konkrét tervvé formáljuk, és létrehozuk a megoldás prototípusát.

1. Vessünk fel rengeteg ötletet!
2. Válasszuk ki a legjobbat!
3. Alkossunk tervet és prototípust!
4. Készítsük elő a cselekvést!

3. Valósítsd meg!

Középpontban szorgos kezeid! :) **Nagyon izgalmas szakasz: felismerjük és megértjük, hogy tényleg meg tudjuk változtatni a világot. És meg is tesszük.**

Tervet készítünk.

- Listát állítunk össze minden megvalósítandó feladatunkról. Dokumentáljuk, hogyan válhat valósággá az általunk kiválasztott ötlet:
- Milyen erőforrásokra van szükségünk?
 - Mennyi idő szükséges a projekthez?
 - Hogyan osszuk fel egymás között a munkát, ki miért legyen felelős?

Megvalósítjuk ötletünket.

Kézzelfoghatóvá, megtapasztalhatóvá tesszük szándékunkat. Csapatként működünk együtt, miközben tanácsokat kérhetünk tanárainktól, vezetőinktől, szakértőktől.

Értékeljük a projektet,

átgondoljuk, hogyan változtunk, és hogyan változott meg a környezetünk is velünk együtt.

4. Oszd meg!

Középpontban a kezed, a lábad és a szád! :) **Cselekszünk, s megosztjuk közösségünkben a projekteket, a változást.**

„Környezettudatos polgárságot” hozunk létre. (Laudato si', 211)

„Környezettudatos polgárságot” hozunk létre. (Laudato si', 211)

Megosztjuk másokkal a megvalósított projekteket.

Másokat is inspirálunk a folyamattal és az elért eredményeinkkel.

Terjesztjük projektünket az osztályunkban, az iskolában, a városban, az egész világon.

Megünnepeljük az elkötelezett munkát, megosztjuk örömeinket és eredményeinket..

A projektről készült videóban elmeséljük a változástörténetet, és feltöltjük azt a Trastevere-díj honlapjára.

KIKKEL?

Más vallások és társadalmi szervezetek is hasonló felhívásokat fogalmaznak meg...

Dolgozzunk együtt...

„A pápák ezen felhívásai számtalan tudós, filozófus, teológus és társadalmi szervezet reflexióját gyűjtik egybe, akik gazdagították az Egyház gondolkodását ezekben a kérdésekben.”

(Laudato si' 7)

„Sürgető felhívást tesztek közzé: kezdjük új párbeszédet arról, miként építsük bolygónk jövőjét. Olyan megbeszélésre van szükség, amely valamennyiünket egyesít, mert a környezettel kapcsolatos kihívás, melyet megélünk, és annak emberi gyökerei mindannyiunkat érdekelnek és érintenek. [...] Új, egyetemes szolidaritásra van szükségünk.”

(Laudato si' 14)

A **Laudato si'** kihívásain dolgozva a világ minden tájáról gyermekek és fiatalok köteleződtek el, hogy **2030-RA ELÉRJÉK A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOKAT (FFC-K).**

AKIK HÍVJÁK A FIATALOKAT...

...hogyan vegyenek részt a jobb világ megteremtésében:

„A világnak, a mi világunknak szüksége van arra a változtatásra, amelyet a **legfiatalabbaknak kell megfogalmazniuk és végrehajtaniuk.** Nekünk, katolikus pedagógusoknak kell kísérnünk a fiatalokat egy közös otthon megteremtésében - ahol a béke és a nemzetközi igazságszolgáltatás honol, és amely a fenntartható fejlődésért és a szegénység ellen küzd. A DFC egy csodálatos eszköz erre.”

Philippe Richard, a Katolikus Nevelés Nemzetközi Hivatalának (OIEC) főtitkára

„A Férfi és Női Rendfőnökök Uniójának (USG, UISG) Nevelési Bizottsága mindenkit hív, hogy vegyen részt ebben a globális projektben, amely bár sajátos, mégis tele van együttgondolkodást és közös munkát megkönnyítő új szinergiákkal, és egyesítheti különböző intézmények erőit. **A világot meg lehet változtatni, de csakis az oktatáson keresztül. Az oktatást meg lehet változtatni, de csakis a tanárokon keresztül. A tanárokat is meg lehet változtatni, de erre csak a diákok képesek.** Hajrá, működünk együtt e társadalmi vállalkozásra buzdító módszertani eszköz mentén a gyermekekkel és fiatalokkal. Bízunk bennük!”

Pedro Aguado, Férfi és Női Rendfőnökök Uniói Nevelési Bizottságának piarista elnöke

„**A Scholas szeretné, ha együtt álmodnánk arról, hogy a valóságot az oktatás segítségével megváltoztathatjuk – amint azt már eddig is sok gyerek és fiatal megtette.**

A jó nevelés otthon kezdődik, és közös otthonunk, a föld sürgősen kéri, hogy felelősségteljesen vigyázzunk rá. Ezt a feladatot Ferenc pápa mint a béke és közeledés vezetője magára vállalta. **Kössünk szövetséget közös otthonunk megóvásáért!**”

José María del Corral, a Scholas Occurrentes elnöke

„A Katolikus Nevelési Intézmények Volt Növendékeinek Világszervezete (OMAEC) is csatlakozik ehhez a

globális kezdeményezéshez, mivel bízunk az új generációban, és annak lehetőségében, hogy egy igazságosabb, emberibb és testvéribb világot hoznak létre, és »közös otthonunkat« elhivatottan óvják. Mottónk is arra ösztönöz, hogy együttműködjünk az oktatással. »Belépünk, hogy tanuljunk; majd elhagyjuk, hogy szolgáljunk.« Ezért is biztosítjuk, hogy önkéntes tanáraink bármikor rendelkezésre állva tapasztalatukkal, tudásukkal, különböző eszközökkel és nagylelkűségükkel segítsenek.”

José Antonio Cecilia, a Katolikus Nevelési Intézmények Volt Növendékei Világszervezetének elnöke

„A DFC egy olyan varázslatos képlet, mely biztosítja, hogy minden gyermek és fiatal átélje azt a szupertehetséget, amelyet az »I can« (Képes vagyok rá) mondta kifejez. **Ezt a varázslatos képletet** hívjuk FIDS-nek (*Feel, Imagine, Do, Share – Érezd át; képzelj el; tedd meg, oszd meg*). Ezt a módszertant alkalmazva gyermekeink a világ legnagyobb kihívásaira is képesek egyszerű és innovatív válaszokat adni. **Életkoruktól függetlenül már most is a változáson dolgoznak.** Meghívjuk Önt és diákjait, hogy segítsenek egy olyan világot formálni, melyben minden egyes gyermek és fiatal szívből mondhatja: „Képes vagyok rá.”

Kiran Bir Sethi, a DFC alapítója

„Örülök annak, hogy a mi tartományunk is elindítja a Trastevere projektet, mert jól illeszkedik **pedagógiai megújulási folyamatunkba.** Azt szeretnénk ugyanis, hogy a megújulás **középpontjában a gyerekek álljanak,** és olyan fiatalok kerüljenek ki iskoláink falai közül, akik meg vannak győződve arról, hogy bátorsággal, hittel, összefogással emberségesebbé tehetik környezetüket. Kedves diákok, kívánom, hogy sok **áldás és öröm** kísérje munkátokat!”

Szilvássy László SP

A Piarista Rend Magyar Tartományának főnöke

INFORMÁCIÓ:

Trastevere-projekt:

<https://trastevere.piarista.hu/>

Lázár László

Piarista Rend Magyar Tartománya

Pedagógiai szolgálatért felelős vezető

trastevere@piarista.hu

Design for Change projekt:

H. Juan Antonio Ojeda, Responsible for Educational Affairs at

Catholic International Education Office (OIEC)

ja.ojeda@lasallescampus.es

Design for Change módszertan:

www.dfeworld.com

Contact: contact@dfeworld.com

SCOLOPI

DESIGN for CHANGE